

## **Innspill fra NHO til den kommunale kompensasjonsordningen**

Vi viser til møtet den 6. januar og takker for muligheten til å komme med innspill til den kommunale kompensasjonsordningen.

### **Overordnet**

NHO har gjennom hele pandemien ment at bedrifter som gjennom smitteverntiltak hindres i normal forretningsdrift, må kompenseres for det. Det er bedre med overordnede, regelstyrte ordninger enn mer skjønnsbaserte lokale eller næringsrettede ordninger. Det er hvor hardt rammet bedriftene er som må avgjøre om og hvor mye kompensasjon de får, ikke hvor i landet de ligger, hvor store de er eller hvordan de er organisert.

Vi skulle helst ønsket oss en nasjonal ordning som fanget opp alle godt nok. Men vi ser også avveiningen mellom at ordningen skal være så treffsikker som mulig, samtidig som den også skal være administrativt lite krevende og komme raskt ut til bedriftene. Vi mener den kommunale ordningen kan fungere som en ventilordning som fanger opp de som ikke blir kompensert, eller dårlig kompensert, gjennom den nasjonale ordningen. Eksempler på dette er nystartede bedrifter og vekstselskaper.

Midlene bør bidra til å skape aktivitet. Å dekke kostnader ved å tilpasse driften til smittevernrestriksjoner og kostnader ved nedstenging og gjenåpning vil bidra til det. Ordningen bør være rettighetsbasert, og ikke rammestyrte, slik at det er behovet som avgjør hvor mye man får i støtte, og ikke antall søkere. Kriteriene for ordningen må være klare og transparente, og det må legges føringer som sikrer at ordningen oppfyller formålet om å avhjelpe situasjonen for lokale virksomheter som er særlig hardt rammet av lokale eller nasjonale smitteverntiltak.

### **Fordeling av midler mellom kommuner**

NHO mener midlene kan fordeles mellom kommuner basert på hvor store de hardest rammede næringene er i de enkelte kommuner, basert på enten omsetnings- eller sysselsettingstall. Men da må alle de hardest rammede næringene omfattes i fordelingsberegningen. Det bør ikke være et flatt minstebeløp. Midlene må gå til de hardest rammede uavhengig av adresse.

### **Kommunenes fordeling av midlene**

Det er positivt at kommunene oppfordres til å benytte den notifiserte ordningen, fremfor å dele ut midler som bagatellmessig støtte. Vi mener departementet bør vurdere ytterligere føringer for å oppnå dette. Vi ser også argumentet om at flere kommuner trolig vil benytte den notifiserte ordningen fremover, fordi man når taket for bagatellmessig støtte.

Det er mange fordeler ved å benytte den notifiserte ordningen. Utover at den gir rom for å gi et større støttebeløp til bedrifter med store tap, sikrer det likere praksis i kommunene og at støtten oppfyller formålet. Vi har fått tilbakemeldinger om manglende eller mangelfulle

utlysninger i noen kommuner. Vi har også fått tilbakemelding om at flere kommuner har benyttet tildelingskriterier som ikke fanger opp de som faller utenfor den nasjonale ordningen, og at noen kommuner har utført tildelinger som ikke er i henhold til formålet med ordningen. Den notifikerte ordningen har klare regler for kunngjøring, og at denne tydelig må beskrive kriteriene for å motta støtte. Tildelingen må oppfylle formålet som er godkjent av ESA. Dette kan bidra til at midlene kommer ut til de riktige bedriftene så raskt som mulig. Vi mener at man også kan vurdere en felles nasjonal frist for de kommunale ordningene. I så fall kan man ha en felles kommunikasjon om fristen, noe som øker sjansen for at bedriftene fanger det opp, samtidig som hver kommune får mindre å gjøre.

Det er også utarbeidet en veileder for de som benytter den notifikerte ordningen, og de kan benytte søkeportalen på [regionalforvaltning.no](https://regionalforvaltning.no). Det er lite formålstjenlig at kommuner skal bruke tid på å utarbeide egne søknadsprosesser når det eksisterer en slik elektronisk søkeportal.

Også innenfor den notifikerte ordningen er lagt opp til lokalt skjønn i kommunens fordeling av midler, herunder hvilke næringer som skal omfattes, utregning av støttebeløp og til en viss grad hvilke kostnader som skal kunne kompenseres. Veilederen for den notifikerte ordningen bør suppleres med en nasjonal veileder for lokal fordeling av midler. Det er riktignok kommunene som sitter med best kunnskap om utfordringene i sin kommune, og hvilke virksomheter som har falt utenfor andre kompensasjonsordninger. Men det bør legges opp til mest mulig likebehandling av og forutsigbarhet for hardt rammede bedrifter i ulike kommuner. Det er uansett positivt at departementet følger opp og veileder kommunene, og særlig de som har hatt utfordringer med å dele ut midlene.

Ordningen er rammestyrte (selv om vi mener den ikke bør være det). Da bør kommunene fordele midlene forholdsmessig på søkerne som oppfyller kriteriene. Det må ikke være et "først til mølla"-prinsipp. Vi mener at kommunene bør prioritere de som faller utenfor den nasjonale ordningen, for eksempel nystartede bedrifter. I likhet med lønnsstøtteordningen kan gjennomsnitt av oktober og november 2021 benyttes som sammenlikningsgrunnlag for omsetningsreduksjon. Ordningen må treffe de som er hardest rammet, og kan ha et krav om omsetningsfall på 30 pst. som i den nasjonale ordningen, og større dekning av kostnader for de med høyest omsetningsfall.

Enkelte nyetablerte bedrifter f.eks. innen reiseliv, vil imidlertid (på grunn av høy omsetning de første to ukene av desember), likevel ikke omfattes med et sammenlikningsgrunnlag som tilsvarer gjennomsnittet av oktober og november 2021. Det bør vurderes om man kan ha en mer fleksibel referanseperiode for å ivareta både nystartede og sesongbedrifter.

Vi mener det kan være akseptabelt å sette et makstak på tildelingsbeløpet, men ikke å holde store foretak helt utenfor.

Ordningen bør gjelde alle foretak som har virksomhet i kommunen, også dersom de er en del av et større konsern der morselskapet har forretningsadresse i en annen kommune. Dette er ivaretatt i den notifikerte ordningen.

### **Eventuelt behov for nye tildelinger**

Kompensasjonsordninger må vare så lenge smitteverntiltak hindrer normal forretningsdrift. Så lenge det er rammede bedrifter som ikke ivaretas gjennom den generelle kompensasjonsordningen for næringslivet (eller tilsvarende), bør den kommunale ordningen bestå som en ventilordning. Ved nye tildelinger må det legges vekt på å få midlene raskt ut til bedriftene.